

PVi

24.11.2017

Ympäristöministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@ym.fi

YM14/400/2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi jätelain muuttamisesta

Jätehuolto on yksi kiertotalouden peruselementeistä. Mikäli jätesektoria ei pystytä päivittämään kiertotalouden vaatimuksien mukaiseksi, on uhkana, ettei Suomeen kehity riittävästi uusia aineksia jalostavaa ja hyödyntävää liiketoimintaa. Katsomme, että viimeisin luonnos jätelain muuttamisesta ei tue jätesektorin kehittymistä kiertotalouden kannalta tärkeään suuntaan.

Nyt kommenteilla oleva luonnos koskee lähinnä hallitusohjelmaan kirjatun kuntien yksinoikeuden rajaamisen toteuttamista (jätelain §32) sekä hankintalain yleisistä sidosyksikkösäännöksistä poikkeamista (jätelain § 145a). Luonnos ei kuitenkaan enää sisällä pykälien 33 ja 44 muutosehdotuksia. Toteamme, että pykälät 33 ja 44 ovat tärkeitä läpinäkyvyyden parantamiseksi, ja ne tulisi säilyttää lakiesityksessä kesäkuun luonnoksen mukaisina.

Pykäläkohtaiset kommentit:

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Hallitusohjelmassa on kirjaus siitä, että kunnan vastuuta rajataan kotitaloudessa syntyvien jätteiden jätehuollon järjestämiseen. Lakiesityksen tulisi tältä osin olla hallitusohjelman kirjauksen mukainen. Jätelakiehdotuksessa ei ole perusteltu hallitusohjelmakirjauksesta poikkeamista. Jos ehdotus säilyy nykyisessä muodossaan, tulisi muutos rajata koskemaan kiinteistöjä, joissa on ainoastaan kunnan toimintaa.

145 a § Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset

Esitys poikkeaa hankintalain yleisesti kaikkia toimialoja koskevasta sidosyksikkösääntelystä ja keventää hankintalain 15 §:ssä asetettuja edellytyksiä kilpailuttamattomille hankinnoille sidosyksiköiltä. Luonnoksessa esitetään jätesektorille 10 % sidosyksikkörajaa ja vuodesta 2030 alkaen 5 % sidosyksikkörajaa ilman euromääräisiä rajoituksia.

Perusteluja sille, miksi jätehuollon toimijat tarvitsisivat jopa toistakymmentä vuotta enemmän aikaa sopeutua uusiin ulosmyyntirajoihin kuin muut toimialat, ei ole esitetty. Toteamme, että jätealalla ei ole perusteita poiketa hankintalain yleisestä linjasta. Esitämme, että ensisijaisena vaihtoehtona on hankintalain noudattaminen suoraan ja ko. pykälän poistamista lakiehdotuksesta. Toissijaisena vaihtoehtona esitämme, että siirtymäaikaa noudatettaisiin korkeintaan 2022 asti.

PVi

24.11.2017

33 § Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu sekä 44 § Kirjanpito kunnan jätehuoltopalveluista ja kuljettajan tiedonantovelvollisuus

Kesäkuussa 2017 annetussa jätelakiluonnoksessa oli ehdotus täsmentää nykyistä §44 siten, että kuntatoimijat veloitettaisiin erittelemään markkinaehtoisen toiminnan osuuden lisäksi kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu selkeämmin kirjanpidossaan. Aiempi lakiehdotus §44:ään sisältää tarpeellisia parannuksia nykyiseen sääntelyyn nähden. §33 osalta on tärkeää, että kunnan vastuulla olevan toiminnan, TSV-palveluiden ja markkinaehtoisen toiminnan läpinäkyvyys toteutetaan.

Osana jätelakimuutospakettia YM selvittää yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa jätteiden ja sivuvirtojen sähköisen markkinapaikan perustamista. Markkinapaikka helpottaisi markkinapuutteen osoittamista ja siten sujuvoittaisi kunnan toissijaiseen jätehuoltovelvollisuuteen liittyviä menettelyjä sekä parantaisi menettelyn läpinäkyvyyttä. Markkinapaikka on tärkeä hanke ja se tulee saada nopeasti toimintaan. Markkinapaikka lisääisi markkinoiden läpinäkyvyyttä, avaisi kilpailua, parantaisi jätehuoltopalveluita sekä alentaisi näin kustannuksia. Toteamme, että §44 ei ole suoraan sidoksissa markkinapaikkaan, eikä sitä tulisi näillä perusteilla jättää pois lakiehdotuksesta.

Kunnioittavasti

KEMIANTEOLLISUUS RY

Sami Nikander
johtaja